

424. Aki az Úrral egyesül, egy Lélek Ővele (1 Kor 6, 17)

Imádkozzuk a 154. számú éneket:

*Jézusomnak Szívén megnyugodni jó, elmerülni Benned, csendes, tiszta tó.
Földi bútól, bajtól Szíved enyhülést ad. Tenálad lelkiünk megpihen, ki sírva sírt: vigad.*

*Jézusom Szent Szívét lándzsa döfte át, megnyitotta nekünk drága oldalát.
Szent Szívébe rejtve törli minden bűnünk, a szenvedés ott nem sajog, Őbenne örülünk.*

Az Istennel való lelki frigy, az átalakító egyesülés imájánál ma egy nagyon szép imatémát veszünk. Az Istennel való egyesülés imáját. Jézus mondta: *Én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, és én tibennetek* (Jn 14, 20). Őszintén meg kell mondanom, hogy amikor gyermekként először hallottam ezt a jézusi tanítást: nem érttem, mit jelent. Tudtam, hogy Úr Jézus igazat mond, de az én gyermeki eszembe nem fért bele: **hogyan van Jézus az Atyában, az Atya a Fiúban**, és akkor mi, az Ő tanítványai Jézusban, illetve Jézus mibennünk. Meg kell vallanom azt is, most sem értem, csak **tudom, hogy Jézus mondta és hiszem**: Jézus a valóságot, az igazat tanítja nekünk. *Ő az Atyában van. A Szentlélek köti össze az Ő egymásban való létüket és szeretésüket.* Annak megértéséhez, hogy ez mit jelent, legalább isteni kapacitással kellene tudnunk gondolkodni!

A gyereket azzal szoktuk vigasztalni: „Nem baj, ha még nem tudod, majd ha nagy leszel, akkor megérted!” Bennünket is ez vigasztal: Majd hogyha az Úr felmagasztal bennünket is a mennyei haza magasságára, **akkor kezdünk majd valamit megérteni Belőle, és egy örökkévalóságon át** mindig újabb meg újabb ismeretünk lesz arról, hogy mit jelent: *Az Atya a Fiúban van a Szentlélekkel; mi Jézusban, a Fiúban; és Ő pedig szentháromságos egész életével mibennünk van!*

Az Istennel való egyesülés tehát lehetséges, de első kérdésként tegyük fel:

I. Hogyan lehetséges ez az Istennel való egyesülés?

1. **Szent János, a szeretett tanítvány** (vö. Jn 19, 26), aki járatos volt Jézus Szíve érzéseiben, így mondja: *Aki teljesíti Isten parancsait, benne marad Istenben, és Isten is őbenne* (1 Jn 3, 24). Az Apostol – aki az igazság hirdetésére kapott küldetést – megmondja a módozatot: Hogyan lehet Istennel egyesülni? Hogyan lehet az, hogy Isten mibennünk, mi pedig Őbenne vagyunk? Úgy, hogy **teljesítenünk kell a parancsolatait**. Ezzel jelzi, hogy **a mi akaratunknak egyesülnie kell Isten szent akaratával!** Isten szellemi Lény! Ha Vele akarunk egy lenni, akkor szellemi mivoltunknál fogva, tehát a lelki szféránknál fogva, a lelki, szellemi képességeinkkel, értelmünkkel és akaratunkkal tudunk egyesülni Istennel.

2. **Szent Pál apostol**, akit az Úr titokzatos látomásban *a harmadik égig ragadott* (2 Kor 12, 2), tehát a felhőkön és a csillagvilágon túli mennyei hazába, azt mondja: *Aki az Úrral egyesül, egy lélek Ővele* (1 Kor 6, 17). Ez is egy olyan tanítás, amelyet **csak hittel tudunk elfogadni**, mert emberi tapasztalással nem láthatjuk át: *Hogyan egyesül az ember Istennel, s a kettő hogyan lesz egy Lélek.*

3. **A Szentlélek jön a segítségünkre** (vö. Róm 8, 26) ehhez, mert talán így mondhatjuk: **Az Urat is, az embert is Isten Lelke, a Szentlélek járja át.** Hogy ez mennyire így van, azt

Szent Pál apostol egy más helyen így mondja: *Testetek a bennetek lakó Szentlélek temploma, Akit Istentől kaptatok* (1 Kor 6, 19).

4. Hogyha tudatosan veszünk levegőt, bár nem látjuk, de betöltődünk vele, s tudjuk, hogy az a levegő, amely eddig kívül volt rajtunk, most már bennünk van, és éltet. Ez a hétköznapi hasonlat segít annak megsejdtetésére, mit jelent az, hogy *Testünk a Szentlélek temploma*. Jobban bennünk van és átjár, mint a levegő, mert az csak a tüdönkig jut el, azután az oxigén a vérkeringés által minden sejtünkhöz. De **a Szentlélek a lelkünkbe hatol bele a hajszálereknél is finomabb, éltető áramlással**. Ahogyan a levegő és a tápláló vér bennünk, a testünkben úgy a Szentlélek még inkább a lelkünkben lakik, amely viszont a mi testünkben van.

5. **Szent Pál apostol** hangsúlyozza: *Ezt a bennünk lakó Szentlelket Istentől kaptuk* (vö. 1 Kor 2, 12). Tehát **nem a magunk érdeme**, nem a magunk erőfeszítése, **hogy mi többek vagyunk önmagunknál, hogy a Szentlélek éltet bennünket. Isten bennünk él!** Nemcsak úgy, mint **teremtő Istenünk**, Aki szüleink közreműködésével az étellel ajándékozott meg; nemcsak úgy, mint **megváltó Istenünk**, Aki a kereszten ontott vérével megváltást hozott, hogy már „Isten rabjai”(Gárdonyi Géza), s ne a bűn rabjai legyünk; hanem sokkal inkább úgy, hogy a keresztfáján győztes Krisztus teste, embersége megszerezte nekünk Isten Lelkét!

II. Mi ez a misztikus egyesülés?

1. Olyan, mint a menyasszony és a vőlegény házasságkötése.

A vőlegény azt mondja: „Isten szent színe előtt feleségül veszek.” A menyasszony pedig így nyilatkozik: „Isten szent színe előtt feleségül megyek hozzád.”

A lélek-menyasszony is meghallja lelke mélyén Istennek ezt a vallomását: „Én, a te Urad Istene, hitvesemnek ismerlek el téged!” A lélek-menyasszony pedig viszonzozza ezt a vallomást: „Lelkem Ura, én isteni Uramnak ismerlek el Téged!”

Ez nem egy kölcsönös szerződés egyenrangú felek között, **ez a végtelen nagy Istennek ingyenes leereszkedése, kegyelmi önajándékozása a pirinyó teremtményének**.

2. Mit tud nyújtani a lélek-menyasszony ebben a misztikus frigyben?

a) Az *Énekek éneke* menyasszonya mondja: *Alig mentem tovább, elhagytam őket – a teremtményeket –, s megtaláltam, akit szeret a lelkem. Belekapaszkodtam, és nem engedem el!* (Én 3, 4). Az a lélek, aki meghallja isteni Ura szavát – **én hitvesemül veszek téged!** –, persze hogy **az ilyen isteni édes szótól megbabonázva mindent otthagy, és belekapaszkodik abba, Akit szeret a lelke. A lélek-menyasszony** azonban nemcsak az isteni Vőlegény ruhájába akar *belekapaszkodni*, nemcsak a ruháját nem engedi el, hanem **isteni Urába akar egyre jobban belekapaszkodni, lényé legmélyébe behatolni, Őbenne lenni!**

b) **Az isteni Úr is megfogja lélek-menyasszonya kezét, és ettől kezdve nem engedi el a lelkét.** Így megszületik a kölcsönös öröm. A lélek-menyasszony azt mondja: „Örülök, hogy megtaláltalak Téged, Uram!” Sőt látja isteni Ura örömét, hiszen ha a mennyben *nagyobb az öröm egyetlen megtérő bűnös fölött, mint kilencvenkilenc olyan igazon* (Lk 15, 7), – aki magát igaznak mondja, és nem tartja szükségesnek a bűnbánat-tartást –, akkor mennyivel nagyobb az isteni *Bárány öröme a menyasszonya felett* (vö. Iz 62, 5), akit ragyogó tisztává tett, s magának *felékesített* (Jel 21, 2).

c) Ez az isteni Völegény örömmel kinyitja Isten-Atyja mennyei házának ajtaját. A lélek-menyasszony is elmondhatja a Zsoltáros szavával: *Nagy szeretetedben bízva hajlékodbba most így lépek, és Téged tisztelve borulok le szentélyedben* (Zsolt 5, 8). Ebben az ünnepélyes pillanatban, amikor a szentek várják a menyasszony bevonulását a Völegény nászházába, **a menyasszony tisztelettel leborul isteni Ura színe előtt.** Mert **a mennyben Isten lesz a szentély. Isten az, Akiben élnek az üdvözültek,** a Vele egységre jutott lelkek. A lélek-menyasszonynak azonban még további szabad bejárása van. Nemcsak a nagy Király trónja előtt hódolhat leborulva, hanem **a nagy Király őt a Szívébe fogadja.** Elmondhatja a lélek-menyasszony: *Uram, Te énbennem vagy, én pedig Tebenned.*

d) Amikor azt mondja a lélek-menyasszony: –, „Téged tisztelve Veled és Benned vagyok, isteni Uram!” –, akkor ebben kifejeződik a kölcsönös önátadás: **Isten adja magát az embernek, az ember adja magát Istennek.** Amikor pedig az ember helyet ad az ő életében Istennek, akkor – Isten ajándékából – **a lelke egyesül Istennel!**

A lélek-menyasszony elmondhatja: „Én a Te isteni életedben vagyok, Te pedig, Uram, az én emberi életemben.” Mert **a lélek-menyasszony olyan ember, aki hűségesen ad helyet Istennek az életében.** Ezért mondjuk a házastársat „hív-társ”-nak vagy hitvestársnak, aki **a hűségben és a hitben egy az ő szíve választottjával.**

e) Annak a természetfeletti ténynek megerősítésére, hogy mennyire mélységes ez az Isten és ember közötti egyesülés, hadd idézzük egy természettudós vallomását. **Kopernikus** (1473-1543), a heliocentrikus világkép kidolgozója, lengyel csillagász és a várnia egyházmegye kanonokja, tehát a papi szolgálat részese, mondja: „**A lelki kötelék erősebb a testi kapcsolatnál.**” Pedig a fizikai kapcsolódás, a gravitáció micsoda hatalmas erő! A nap a maga tömegével bolygókat tud vonzaskörében megtartani. A galaxisok a gravitáció micsoda erejének a hatásával haladnak pályájukon. De ezeknél a fizikai vonzásoknál, vagy a testtel kapcsolatos egymás felé irányulásoknál **sokkal erősebb a lelki kötelék Isten és a lélek-menyasszony között!**

III. Hogyan valósul meg ez a lelki egybekapcsolódás Isten és az ember között?

1. Először **a figyelmes ráhallgatással.** Jézus ad egy bátorítást: *Ügyeljetek, hogy milyen figyelemmel hallgattok! Akinek ugyanis van, az még kap hozzá* (Lk 8, 18). Ahhoz, hogy mi figyeljünk a mi isteni Urunkra, időre van szükségünk. Amikor a lélek-menyasszony isteni Urával van, akkor megszűnik számára az idő múlása. Megáll az idő. Megélheti: „**Uram,** van időnk egymásra. **Szívesen figyelek Rád, mert Te lettél lelkem gyönyörűsége!** Te az öröm vagy a számomra!

2. A ráfigyelés után a második mód: **a rásimulás az Úrra.** *Sirák fiának könyvében* olvashatjuk: *Az Úr irgalma mindenkit átölel* (Sir 18, 13). Ha az Úr az Ő irgalmas szeretetével átöleli a lélek-menyasszonyt, akkor a lélek-menyasszonynak az a válasza, hogy szeretetével ő is átöleli Isten Urát. Mondhatja Neki: „Lelkem rásimul az én Uramra. **Boldog vagyok, hogy Te átöleltél engem, körülvettél szeretetteddel, jobban, mint Jeruzsálemet körülveszik a hegyek**” (vö. Zsolt 124, 2). – És az egész lényének önátadásával hozzásimul isteni Urához.

A Zsoltáros is tesz egy ilyen vallomást: *Hatalmas az Úr, hűsége körülvesz téged* (Zsolt 88, 9). Isten hűséges az Ő szeretetében. Az Ő hűsége kiárad belőle. Isten hűsége a szeretetben olyan isteni stílus, amelybe a lélek-menyasszony is meghívást kapott. Nemcsak az Úr hűsége veszi körül népét, hanem a szeretetteljes meghívás alapján **a lélek-menyasszony is körülölelheti**

isteni Urát. Olyan békesség, amikor az egymást szerető emberek átölelik egymást. Mennyivel békességesebb, amikor **az Ő hűségével Isten veszi körül választott menyasszonyát**, beleengedi az Ő szeretet-milíójébe, és **a lélek pedig rásimulhat isteni Urára.** Ó, milyen boldog a lélek, amikor megélheti, hogy isteni Ura átöleli őt, körülveszi a szeretetével!

3. A harmadik mód: **az Istenbe való belemerülés.** A Jézus Szívét dicsőítő énekünk is erről beszél: „Jó elmerülni Benned, csendes, tiszta tó!” (Ho. 154/1). A keresztség által ugyanis már belemerültünk Istenbe. **Isten attól kezdve jobban körülvesz minket, mint a levegő,** vagy ha a tenger vizébe merülünk, jobban körülvesz, mint a víz. Ez nem a fulladásos halállal járó merülés, hanem mint *az örök élet vizébe* (vö. Jn 4, 14) való belemélyedés. Ez egyre jobban bontakoztatja bennünk az életet, Isten életét.

4. Negyedszer ez az imaszakasz **olyan, mint amikor az ember pihenőre tér, és álomba merül.** Tudatos döntéssel – most én aludni szeretnék – felkészíti magát arra, hogy lemondjon a tudatának a használatáról. **Tudattalanul belemerül az álomba.**

A lélek-menyasszony pedig tudatos döntéssel **felfüggeszti tudatának másfelé irányulását**, abba hagyja a tudatos döntéseket, és **belemerül isteni Ura világába.** Abba hagyja a nappali tevékenységeket, és **Isten világában, sőt magában Istenben akar egyre jobban lenni!**

Hányszor hallunk olyan tragédiáról, hogy egy családi ház nyitott kútjába a kisgyerek beleesik, belefut a vízbe. A lélek-menyasszony pedig azt mondja: „**Véled estem szerelemben, Uram!** Benned vagyok, Beléd estem, Uram, és egyre jobban élek! Amikor benned elpihenek, nemcsak a szemléletedbe merülök bele, hanem **Beléd merülök egész lényemmel, gondolatvilágommal, szívem szeretésével!**”

5. Olyan ez az imaszakasz ötödször, mint **a házasság.** Itt lelki házasságról van szó, életszövetségről. Itt a lélek-menyasszony megéli: „**A Te ajándékból, Uram, megmásíthatatlanul szeretjük egymást.** Már nemcsak együtt élünk, hanem egymásban élünk, az önátadás életét éljük. Szereteted magához ragadott engem, magadhoz láncoltál, és **én boldogan hagytam, hogy elszakíthatatlanul magadhoz fűzzed a szívemet, illetve hogy a szívembe öntsd a Te Szíved szeretetét!** Áraszd belém még jobban, Uram! Mert hiszen *aki Téged megízlel, még inkább kíván. Aki téged eszik, vagyis magába fogad, még inkább éhezik Utánad*” (vö. Sir 24, 21).

6. **Isten és az ember közötti lelki egybekapcsolódás** hatodik lépcsőjét görög szóval *apotheosis*-nak mondhatjuk. Latinul *deificatio*-nak mondják. *Theos* a görögben Istent jelent. A különböző vallások is használják ezt a fogalmat „Istenné válás” értelemben, amellyel azt a **megdicsőülést fejezi ki, amely felmagasztalja az embert az isteni szintre.** A Keleti Egyház szívesen fordítja az *apotheosis*-t **megistenülés** szóval. A szentek ábrázolásánál is gyakran szerepel az apotheosis jelenete.

Amikor **Nagy Szent Antal remete** visszatért Remete Szent Pál atyánkhöz, az úton **látta, hogy Pál lelkét az angyalok a mennyországba viszik.** A Pannonhalmi Főapátságban van egy hatalmas méretű festmény, amely Remete Szent Pál *apotheosisá*-t ábrázolja. Igazán itt **Isten és a lélek misztikus egyesüléséről van szó.** Nem ama végső mennyországi magasságba való felemelkedésről csupán, hanem arról, hogy Isten és a lélek misztikus módon, vagyis **titokzatosan egyesülnek már itt a földön.** Isten megőrzi a saját szubsztanciáját, lényét, mivoltát, s az ember is megmarad önálló szubsztanciának, amely létében persze Istentől függő szubsztancia, lény. De **a kettő egyé válik** – körülbelül úgy –, mint amikor a fény átjárja a

levegőt. A napsugár feltündöklöklik a levegőben. A levegő megmarad levegőnek akkor is, ha a fény átjárta. De az a **nappény benne van a levegőben.**

Szent Iréneusz püspök mondja az *apotheosis* szó magyarázatánál: **”Isten átment az emberbe, hogy az ember is eljusson Istenbe.”** Ez csodálatos megfogalmazása a misztikus egyesülésnek. Isten átmegy az emberbe, az ember pedig eljut Istenbe!

7. A lelki élet mesterei ezt a misztikus egyesülést sokszor megfogalmazzák:

a) **Keresztes Szent János** *A Kármelhegy útja* című könyvében részletesen kifejti ezt a misztikus egyesülést, vagyis a teljes, maradandó és állandó egyesülést (1. könyv, 11. fejezet, illetve 2. könyv, 3. fejezet). Ilyenkor a lélek annyira közel kerül Istenhez, illetve Isten a lélekhez, hogy **a lélek a szeretet lángjává alakul, és ebben a lángban az Atya, a Fiú és a Szentlélek odaadják magukat neki.** Így a lélek az **ő isteni Ura boldogságából élvez „valamit”,** tudniillik a Szentlélek lobogását. **Ez élteti, ez járja át, ez érezteti meg vele Isten életét.** Erről a témáról *Az élő szeretetláng* című költeményében is részletes tanítást ad.

b) **A Jézusról nevezett Avilai Szent Teréz** (*A belső várkastély* című művében 5. lakás, 3. fejezet) tanítja, hogy **a léleknek az a dolga, hogy elkötelezze magát a szeretet útján,** mert itt valódi egyesülés történik. Isten és a lélek az Ő lényegükkel egyesülnek egymással.

Amikor az *Énekek énekét* magyarázza, ezt mondja: **„Isten szent békét önt a lélekbe.** Általa az ember akarata oly szorosan egyesül Istenével, hogy **többé nincs közöttük különbség, hanem a kettő teljesen egy akarattá lesz.** Ez az egység nemcsak szavakban és óhajokban nyilvánul meg, hanem a tettekben is. Mert a lélek-menyasszony már nem tekinti saját érdekét, hanem azt keresi, ami isteni Jegyese kedvére van. Szent Teréz azt tanácsolja: **„Feledkezz meg magadról! Azt keresd, ami örömet szerez isteni Jegyessednek!** – Majd folytatja: „Ha egyszer ebben az imaállapotban vagyunk, akkor a lélek már teljes uralomra tett szert a test felett, mert akarata teljesen egyesült Istenével. Így a test Istentől elhúzó irányulása már nem juthat szóhoz.” (3. fejezet, 361. oldal).

8. A misztikus szeretet imájában még egy szempontot érdemes tudatosítanunk. Ahogyan a házastársak osztoznak egymás gondoljaiban, és együtt hordozzák azokat, úgy **az isteni Úr is osztozik választott kicsiny jegyese gondoljaiban, és együtt hordozzák azt.** Együtt oldják meg a problémákat. Ahogyan a házastársak kiegészítik egymást, úgy az isteni Úr is segítségére van a lélek-menyasszonyának. **Amit az ember a maga erejével nem tud elérni, azt az isteni Úr a maga hatalmas erejével megteszi neki.**

IV. Mi következik ebből a titokzatos nászból?

A misztikus egyesülésnek az a gyümölcse, hogy a két szeretet egyé lett. Ebben az imaszakaszban a lélek-menyasszony gondolatai isteni Ura körül járnak. **Szeret Reá gondolni,** Vele van, szüntelenül **örömét találja Benne.** *Édes* számára az Úrral való együttlét (vö. 1 Pét 2, 3). Szívesen **dédelgeti** lelkében Őt.

1. Olykor megtörténik, hogy az Urára való rá gondolás közben, amikor még be sem fejezte szeretetének megvallását, amikor még csak a mondat közepénél tart, **hirtelen „belerobban” szívébe isteni Urának, Isten Ura jelenlétének édes tudata!** Olyan gondolat járja át az embert, amelyről bizonyossággal tudja: ezt nem ő találta ki, ez nem tőle származik. **A lélek teljesen biztos abban, hogy isteni Ura itt és most jelen van őbenne!** Ez a megélt valóság

édes örömmel tölti el, **engedi, hogy egyre jobban eluralkodjék benne az Úr.** Szívesen átadja neki a helyét. Boldog, hogy befogadhatta őt. **Tudja ugyanis, hogy isteni Ura mennyire várta:** mikor ajándékozhatja magát kicsiny menyasszonyának ilyen kedvesen és boldogítóan.

2. Ebben az imakegyelemben az Úrnak sem kellett már kérdeznie az Ő kis választottjától: „Bejöhetek-e?” Nem kellett *zörgetnie* a lélek ajtajánál: „Beengedsz-e?” (vö. Jel 3, 20). **Egyszerűen csak bejött, mert nyitva találta kedvese ajtaját.** Látta ugyanis a lélek nyitottságát, és szívesen akarta teljesíteni menyasszonya vágyát. Hiszen *az Úrnak gyönyörűsége az emberekkel lennie* (vö. Péld 8, 31). *Ő a végtelen szeretet* (vö. 1 Jn 4, 8), Aki **szüntelenül árad, és szívesen belesugározza a szeretetét a lélekbe,** amely szívesen befogadja Őt.

3. Micsoda **szerelmi vallomás,** amikor így szól a lélek-menyasszony: „**Ó édességes Istenem!**” Isten pedig azt válaszolja: „**Ó édességes jegyesem!**”

A lélek-menyasszony talán már csak ennyit tud sóhajtani: „**Ó végtelen Szeretet! Ó, felfoghatatlan Valóság! És most Téged mégis befogadhattalak, mert nekem adtad magadat! Ó, mennyei élet ez Veled, Uram!**”

Az isteni Vőlegény pedig így szól választottjához: „**Szüntelenül Reám figyelj! Ne máshova kalandozz el szíved gondolatával!** Legyen az mindig nálam, mert én mindig itt vagyok veled és benned! Szeress engem, mert én szeretlek téged, jegyesem! Szíved szeretete belém merüljön el, az én isteni szeretetembe! A te kicsiny szívedben és az én isteni nagy szívemben boldogan megélheted, **hogy a két szeretet egybelüktetett!** *Én tebenned vagyok, te énbennem.* Én szeretlek téged, te szerethetsz engem!”

A lélek mondja Istennek: „Szeretlek!”

Isten mondja a léleknek: „Szeretlek!” A mi szeretetünk eggyé lett, egymásban marad, ahogyan én kértem: *Maradjatok bennem, az én szeretetemben!* (Jn 15, 9), és én bennetek maradok. Kicsi jegyesem, időzz el bennem, én pedig tebenned tartózkodom! **Időzz el az én szeretetemben, az én szeretetem pedig tebenned lobog. Éljen bennem, én pedig benned élek!** Ó, micsoda isteni szeretet ez!

Mit is válaszolhatna a lélek-menyasszony az ilyen isteni vallomásra? Talán csak ennyit: „Uram, imádom isteni szeretettedet! Lelkem legteljesebb hódolatával elfogadom ezt a szeretetet. Elismerem, hogy Te vagy a nagyobb a szeretetben is, amellyel bennem is létezel. **Úgy örülök Neked!**”

Az isteni Úr visszalitániázza ezt a vallomást: „**Jegyesem, úgy örülök neked!**”

Micsoda sugárzás, micsoda ragyogás ez! **Ó, ez már az örök Fényesség ragyogása!**

Az isteni Úr szava micsoda mélységekből/magasságokból zeng Szíve választottjának:

Hitvesem, te most már tudod, hogy' szeretlek én!

A lélek-menyasszony pedig boldogan, lelke egész vágyával énekl:

Én Uram, szeress még jobban engem szüntelen!